

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI
Mgr. PAVLA RATAJE

Manželská krize v manželské poradně

Diplomová práce Mgr. Pavla Rataje se věnuje tematice manželské krize. Autor se zaměřil na popsání manželské krize tak, jak se s ní setkávají manželští poradci v poradnách. V empirické části se pak snaží zachytit manželskou krizi v čase vstupu manželského páru do manželské poradny. Porozumění a popsání možných obrazů manželské krize, se kterou přicházejí manželé do poraden, považují za neustále aktuální a psychologicky důležité téma.

Diplomová práce je tradičně členěna na část teoretickou a část empirickou. Práce je rozsáhlá, má 215 stran včetně použité literatury a příloh, přičemž podstatnou část tvoří část empirická.

V teoretické části se autor diplomové práce věnuje tématům vztahů, definování vztahu manželského a jeho vývojových etap, tematice krizí, jejich příčin a jejich typologiím, krizi jako zátěžové situaci a možnostem řešení krize. V samostatné kapitole se zaměřuje na tematiku manželské krize, jejího vymezení, příčin, dynamice a procesu, typologiím a manželské krizi jako příležitosti k růstu. V krátkosti podává hlavní přístupy manželského poradenství a manželské terapie, popisuje historii manželského poradenství ve světě a v ČR. Teoretická část je napsaná přehledně, výběr informací, které tu autor podává, tematicky odpovídá řešenému cíli empirické části. V citacích jsou menší nedostatky. Z teoretické části je patrná znalost autora problematiky manželského poradenství a přehled o aktuálním dění v manželském poradenství v ČR.

V empirické části si autor kladl za cíl hlubší vhled do problematiky manželské krize a jejího obrazu v době příchodu do manželské poradny. K naplnění tohoto cíle využil kvalitativní metodologii. Pro získání dat použil tři způsoby jejich sběru, a to polostrukturovaný rozhovor, pozorování interakce a techniku tzv. sochání, při které výzkumné osoby tvořily sochu jejich vztahu s následným verbálním vysvětlením. Data následně analyzoval pomocí otevřeného kódování. Pro zvýšení validity výzkumu použil několik způsobů triangulace. Výzkumný soubor tvořilo 22 párů manželské poradny. Soubor je dostatečně diferencovaný (věk, délka vztahu, počet dětí apod.) a reprezentativní k výzkumnému problému.

Ve výsledcích autor popisuje symptomy manželské krize, očekávání a potřeby partnerů, příčiny podílející se na vzniku manželské krize a jejich typologii, způsoby zvládání zátěže plynoucí z manželské krize, důvody rozhodnutí k vyhledání manželské poradny a očekávání od manželského poradce. Při syntéze výsledků autor dospěl ke dvěma odlišným obrazům manželské krize při vstupu do manželské poradny, které ve shrnutí blíže charakterizuje. Přínosem práce je kromě uvedených výsledků i vytvořený seznam možných otázek pro začínající manželské poradce a podrobný popis techniky sochání a jejího použití.

Autor v diskusi dobře komentuje omezení empirické části a uvědomuje si omezení prezentovaných výsledků. Navrhuje další možné způsoby práce s daty a několik variant dalšího výzkumu v této oblasti.

Formální a grafická úprava diplomové práce je přehledná a kvalitní, oceňuji, že na začátku empirické části přesně definoval pojmy tak, v jakém významu je používal. Autor se opíral o početné množství citovaných zdrojů (více než 150), a to jak domácích tak zahraničních. V příloze nalézáme i obrazovou dokumentaci k metodě sochání.

Autor v diplomové práci prokázal schopnost pracovat s teoretickými informacemi, zaměřit pozornost k významným psychologickým otázkám, sestavit a provést kvalitativní výzkumné

šetření a kriticky shrnout výsledky práce. Z práce je zřejmý silný zájem autora o danou problematiku i jeho zkušenosti v této oblasti.

Předloženou diplomovou práci Mgr. Pavla Rataje doporučuji k obhajobě. Navrhuji klasifikovat výborně.

V Praze, 22.1.2011

PhDr. Katarína Komadová, Ph.D.